

NATURENS RIGE

Kunststrategi for Ringkøbing-Skjern Kommune

Vision - Hvad vil vi?

KUNSTEN SKAL have et højt niveau og forankres lokalt

KUNSTEN SKAL aktiveres

KUNSTEN SKAL være en del af by- og landdistriktsudviklingen

KUNSTEN SKAL skabe miljøer for kreativ udfoldelse

Forord

I Ringkøbing-Skjern Kommune ønsker vi at være ambitiøse med kunst og fortsætte det gode arbejde, der allerede er gjort rundt i kommunens byer og landsbyer af lokale ildsjæle, som har ønsket kunsten og troet på, at kunst kan gøre en positiv forskel.

Formålet med kunststrategien er at sikre, at kunsten bliver prioriteret, og at den indgår som en vigtig del af kommunens samlede udvikling. Kunsten er vigtig, fordi den beriger vores liv, vores sundhed, styrker de sociale forbindelser og skaber liv i gader, pladser, bygninger og skoler.

Kunststrategien er blevet til på baggrund af en række møder med kunstnere og kunstinteresserede borgere fra forskellige steder rundt i kommunen. Det er deres ønsker og idéer der har udgjort grundlaget for kunststrategiens vision. Lokalforankring og det lokale engagement er en central del af strategiens vision og dermed har det også været en central del af strategiens tilblivelse.

Ringkøbing-Skjern Kommune er Naturens Rige, derfor skal kunsten selvfølgelig også indgå i samspil med naturen og dermed være mere stedsspecifik og forholde sig til omgivelserne, som kunsten indgår i. Samtidig skal kunsten også placeres i byer og lokalsamfund og være en del af byudviklingen.

Kommunen ønsker at kunsten skal være for alle og derfor dækker begrebet kunst også over flere forskellige kunstarter, blandt andet installationskunst, lyskunst, performancekunst, lydkunst, landart, skulpturer og billedkunst. Det er både den permanente kunst, den semipermanente kunst og den midlertidige kunst.

Kerneværdier - Visionens fire dele

Kunststrategiens vision kan deles op i fire kerneværdier, der i det følgende afsnit beskrives.

KUNSTEN SKAL have et højt niveau og forankres lokalt

Det er vigtigt at sikre den høje kvalitet af kommunens kunst. På lige fod med involvering af borgerne skal kommunen have en stærk professionel kunstfaglig profil, hvori man tør tænke nyt, udfordre, perspektivere, og eksperimentere.

Ringkøbing-Skjern Kommune skal være synlig og tydelig både regionalt og nationalt. Det kan gøres ved at have kunst der ikke alene er smukt, men også stedsspecifikt og særligt for området.

Kommunens unikke natur skaber opmærksomhed rundt i landet og udlandet og er noget vi er stolte af. Kommunens vision som Naturens Rige taler også sit tydelige sprog om at naturen spiller en væsentlig rolle i vores kommune. Kunststrategien vil derfor også have et særligt fokus på at tænke kunsten i forening med naturen.

For at sikre høj kvalitet skal kunst- og kulturinstitutioner i Ringkøbing-Skjern Kommune have mulighed for at orientere sig internationalt. Vi er en kommune, der vil være i kontakt med omverdenen og de bevægelser der sker internationalt. Kunsten skal også inspirere til nye fællesskaber, refleksion, samtaler og skabe opmærksomhed på samfundsmæssige problemstillinger og derigennem skabe positive forandringer.

KUNSTEN SKAL aktiveres

Der står allerede rigtig meget kunst rundt i Ringkøbing-Skjern Kommune og desværre er der tilfælde, hvor kunstværkerne bliver overset, er nedslidte eller helt bliver glemt. Dette sker på skoler, andre offentlige bygninger eller i det offentlige rum. Disse kunstværker skal have bedre vilkår for at blive set og det skal ske, ved at aktivere disse kunstværker.

Dette problem skal løses og en mulighed kan være at gentænke kunstværkers placering, sådan at kunstværk og

omgivelser passer bedre sammen. En anden mulighed er at kommunen skal fokusere på formidling og sørge for, at kunstværkets historie og budskab bliver fortalt og bevaret. Kunsten skal kontekstualiseres på en ny måde og renoveres så det fremstår som kunstneren har tænkt det.

KUNSTEN SKAL være en del af by- og landdistriktsudviklingen

Kunst skal være en fast del af borgernes hverdag, dette gøres ved at tænke kunst ind i udviklingen af kommunens by- og naturområder. De offentlige rum i byer og landsbyer skal være spændende og æstetisk interessante at bevæge sig rundt i for både lokale og besøgende turister.

Kunsten skal også være med til at inspirere og øge den grønne omstilling i byerne og landdistrikterne.

Kunsten beriger vores fysiske miljø, skaber liv i gader, på offentlige pladser, bygninger, skoler og i naturområder. Kunsten er med til at skabe unikke rum og miljøer, der kan gøre en forskel og opbygge lokal stolthed.

Kunsten skal være funktionel og brugsvenlig, så der står "mere end blot" en skulptur og dermed er med til at gøre kommunens offentlige rum til rare steder at opholde sig. Kunsten skal gerne invitere til ophold, bevægelse og leg.

Kommunens kunst skal skabe livskvalitet og dette skal ske ved at arbejde med begrebet "placemaking". Kunsten er en del af det som gør et område interessant for nye tilflyttere eller turister.

PLACEMAKING:

Er et begreb fra arkitekturens verden, der beskriver en metode til at skabe offentlige rum der fremmer menneskers sundhed, lykke og velvære. Metoden tager udgangspunkt i et steds historie, kultur og lokalbefolkning.

KUNSTEN SKAL skabe rum for kreativ udfoldelse

Kreativ udfoldelse og fordybelse skal være en mulighed for kommunens børn og unge og kan fungere som en løftestang for særligt unge. Børn og unge skal vide at kunstnerisk og kreativ udfoldelse er et alternativt tilbud til de etablerede aktiviteter. Vi tror at kunstneriske miljøer og rum for børn og unge også kan støtte mange utilpassede børn og unge samt fremme trivsel og mental velvære. Børn og unge skal have ejerskab og medbestemmelse over kreative miljøer og steder som etableres i fremtiden.

Lokale kunstnere skal have mulighed for arbejdsfællesskaber og et netværk, hvor man kan samarbejde om udstillinger.

Værktøjer - Hvordan opnås visionen?

Visionerne opnås i kraft af en række Værktøjer. Disse beskrives i det følgende afsnit

Kunstråd i Ringkøbing-Skjern Kommune

Ringkøbing-Skjern Kommune genopretter det tidligere kunstudvalg som et kunstråd, der skal fungere som faglig rådgiver og sparringspartner for Kultur- og Fritidsudvalget og administrationen i relevante kunstprojekter. Kunstrådet skal bestå af kunstfaglige medlemmer og gerne repræsentere flere forskellige kunstarter, eksempelvis billedkunst, performanceart med mere. De kunstfaglige medlemmer udpeges af Kultur- og Fritidsudvalget og skal arbejde med kunst professionelt enten som udøvende eksempelvis kunstner eller som kurator. Kultur- og Fritidsudvalget skal også udpege en politisk repræsentant.

Derudover skal kunstrådet bestå af repræsentanter fra kommunens byfora og repræsentanter fra landdistriktsrådet. Der skal også være en repræsentant fra kommunens ungeråd. For at sikre at kunstrådet er bredt forankret, bliver der oprettet et netværk der er åbent for alle kunstinteresserede. Netværket mødes to gange årligt, hvor kunstrådet orienterer om deres arbejde og fremtidige initiativer. På møderne vil der være mulighed for at komme med forslag eller idéer til kunstrådets arbejde. Medlemmerne af netværket vil også kunne holdes opdateret løbende gennem et nyhedsbrev, som kommunens administration udsender.

Kunstrådets opgave er at være faglig sparringspartner. Kunstrådet har også et fast beløb hvert år til at støtte projekter som foregår indenfor kommunens grænser.

Kunstrådet skal være sparringspartner for lokale kunstforeninger, der ønsker at søge fonde som Statens Kunstfond. Kunstrådet ville også kunne bruges i forbindelse med større udbud og kunstopgaver i byudviklingen. Efter fire år fra oprettelsen af kunstrådet skal rådet i samarbejde med kommunen og netværket evaluere kunststrategien.

Kunstrådets opgaver og organisering vil blive specificeret i detaljer i rådets vedtægter som kommunen udarbejder.

Kunsten integreres som en fast del af borgernes hverdag

Ringkøbing-Skjern Kommune undersøger mulighederne for at kunne afsætte en procentdel af anlægsmidlerne til kommende anlægsprojekter for at integrere kunst i nybyggeri, større renoveringsprojekter og naturprojekter.

Det betyder at kunsten fra anlægsprojektets start tænkes ind i arkitekturen og at kunsten ikke bliver en eftertanke når et projekt står færdigt. Den skal være en integreret del af arkitekturen og dermed en fast del af borgernes hverdag. Også i større naturprojekter kan kunsten spille en rolle og være med til at formidle naturen. Det betyder også at det ikke er ekstra midler i et anlægsprojekts budget, men at kunstnere arbejder som en del af et arkitektteam om at skabe bygninger eller naturområder, der fremmer det gode liv i kommunens byer og landdistrikter.

Events og tiltag med fokus på børn og unge

For at give børn og unge mulighed for kreativ og kunstnerisk udfoldelse, arbejdes der for at fastholde den internationale kunstevent Vinterlys, som også vil fungere som platform for børn og unges kunstneriske arbejde.

Skoler og ungdomsuddannelser involveres eksempelvis i workshops der producerer kunstværker, som kan udstilles side om side med professionelle kunstnere.

VINTERLYS skal være professionelt kurateret, hvor også den kunstneriske kvalitet og faglighed er i højsædet. Naturen vil altid spille en central rolle i festivalen.

Internationale netværk og samarbejder

Det er vigtigt at lære af andre både lokalt, nationalt og internationalt, for at kunne udvikle sig og lade sig inspirere til at skabe de mest optimale kunstoplevelser i vores kommune. Denne læring kommer ved at lade kommunens kunstaktører rejse ud eller invitere en kunstekspert til kommunen for at dele viden og afholde workshops.

Kommunens deltagelse i internationale samarbejder kan på sigt være med til at starte kunstprojekter, der går på tværs af landegrænser. Dette sker blandt andet ved at oprette huskunstner-programmer, hvor kunstnere fra udlandet kommer til Ringkøbing-Skjern Kommune i gennem et længere stykke tid og arbejder, samt har kontakt med lokale kunstaktører og kunstinteresserede.

Kreative værksteder

Alle der har lysten til at udfolde sig kreativt skal have muligheden for det i Ringkøbing-Skjern Kommune. Det kan være et tilbud til unge som ønsker at gøre kunst til en levevej, eller løftestang til dem som har det svært. Det kan også være værksteder til dem som arbejder med kunst i deres fritid og mangler et sted at være, møde andre med samme interesse og et sted at udstille.

Kommunen vil afsøge mulighederne for at oprette kreative værksteder og udstillingssteder i byer og landsbyer. Dette kan eventuelt være i tomme bygninger, hvor der ikke foreligger planer for hvad der skal ske.

For professionelle udøvende kunstnere vil kommunen også arbejde på at kunne have faste tilbud til kunstnere, der ønsker at prøve kræfter med at arbejde i Ringkøbing-Skjern Kommune. Et rum, hvor der er plads til innovation og nytænkning.

Sikring af eksisterende kunstværker

Kommunen arbejder på at oprette en pulje der specifikt går til vedligeholdelse og renovering af kommunens mange kunstværker. Kommunen opretter også klare retningslinjer for hvem der har vedligeholdelsesansvaret, når et nyt kunstværk bliver indkøbt til kommunen.

Det skal også være muligt for kommunen at ændre på placeringen af et kunstværk, hvis der er et lokalt initiativ og ønske om at finde en ny placering.

Eksisterende Initiativer

Der findes allerede mange stærke kunstinitiativer rundt i Ringkøbing-Skjern Kommune. Nedenstående er blot eksempler på den mangfoldighed af kunstinitiativer, der allerede foregår i kommunen.

Vinterlys

International lysfestival, som senest blev afholdt i i 2023.

Internationalt Træskulptur Symposium i Ringkøbing

Understøttelse af den årligt tilbagevendende Træskulptur Symposium styrker samarbejdet med kunstnere fra hele verden.

Kunst i Slusen i Hvide Sande

Kunstnere fra hele landet udstiller hvert år deres kunst i Hvide Sandes historiske sluse.

Kunst i Skjern by

Borgerne i Skjern har i gennem mange år arbejdet målrettet på at skaffe kunst til deres by fra både lokale og nationalt anerkendte kunstnere, samt at sikre formidling og opmærksomhed omkring kunstværkerne.

ART56 i Hvide Sande

En huskunstnerordning i Hvide Sande, som tiltrækker kunstnere fra både ind og udland.

Kunst i Tarm by

I 2014 etablerede lokale ildsjæle Kunstforum 6880, der igennem årene er lykkedes med at skaffe flere kunstværker til Tarm. Idag er det en del af Tarm Udviklingsforum.

Fremtidige Initiativer

Der er allerede formuleret en række fremtidige kunstinitiativer rundt i kommunen. Nogle er i sin helt spæde opstart, andre på tegnebrættet. Alle understøtter kunststrategien og vil kunne igangsættes i forlængelse af Kunststrategiens vedtagelse. Listen opdateres løbende med nye initiativer.

Skulpturpark langs Tarm Bybæk

Der planlægges en skulpturpark etableret langs Tarm Bybæk, hvor landart er i fokus. Ambitionen er et projekt hvor kunst og natur smelter sammen.

Kreativt værksted for unge i Videbæk

Kommunen vil undersøge om den tomme hal på Chr. Hansens Vej 1 i Skovkilen kan laves om til et aktivitetsted, hvor unge kan udfolde sig kreativt.

Brogården i Ringkøbing

Kreativt og innovativt værksted med fokus på kulturelt iværksætteri. Brobygger mellem kunstneriske discipliner, erhverv og lokalsamfund. Det sker bl.a. gennem artist in residence-programmer med internationale og nationale kunstnere i tæt samarbejde med lokale kunstnere og institutioner.

Netværk for kunstnere og kunstinteresserede

Der er et udtalt behov for at skabe et netværk/forum, hvor kunstnere og kunstinteresserede på tværs af foreninger og institutioner kan mødes og udveksle idéer og ønsker til kommunens kommende kunstprojekter.

Fortsat udvikling af Vestjyllands Kunstpavillon

Kunstpavillonen skal fortsat være et kulturelt fyrtårn i kommunen og formidle kunst af høj kvalitet.

Krediteringer

Kunstværker brugt i kunststrategien

Vestled af Marianne Hesselbjerg, Arkitekt prof. Carsten Juel-Christiansen og Landskabsarkitekt Torben Schønherr. Sydstranden i Hvide Sande.

Lysbærende Træ af Anna Rosa Hiort-Lorenzen. Hjørnet af Møllegade og Jernbanegade i Skjern.

Plastic Jellyfish af Raphaël Etiévant. Herningvej i Ringkøbing.

Under Overfladen af Anne Mette Harkes. Skjern bymidte.

Shiro af Vertigo. Vinterlys Festival 2022.

Kulturtage af Per Arnoldi. Skjern bymidte.

Englekvinde af Hans Krull. Åboulevarden i Tarm.

Survival of the Fattest af Jens Galschiøt. Ringkøbing Havn.

Fotografier

Anders Berg Jacobsen
Paul Erik Fabricius
Anne Mette Harkes